

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821203342
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7821203342.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobcu: B. E., narodený XX.XX.XXXX, bytom S. X, XXX XX T., právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóom, advokátom so sídlom Hviezdoslavova 4, 048 01 Rožňava, proti žalovaným: v 1. rade (pôvodný žalovaný v 2. rade) UNIQA pojišťovna, a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, IČO: 53 812 948, v 2. rade (pôvodný žalovaný v 3. rade) N. X., narodený XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX K. W., v 3. rade (pôvodný žalovaný v 4. rade) Q. X., narodený XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX, XXX XX K. W., o zaplatenie sumy 12.130 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava zo dňa 16. decembra 2021 sp. zn. 6C/73/2021

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Rožňava zo dňa 16. decembra 2021 č. k. 6C/73/2021-36 a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) uznesením zo dňa 16. decembra 2021 č. k. 6C/73/2021-36 konanie o zaplatenie 12.130 € Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne, zo sumy 12.130 € od 6.12.2021 do zaplatenia zastavil (výrok I.) a nepriznal stranám sporu náhradu trov konania (výrok II.).

2. Aplikoval ust. § 159 CSP, pričom konštatoval, že litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí, alebo kedy táto prekážka vznikla. V takomto prípade vždy konanie zastaví podľa citovaného ustanovenia.

3. Súd preštudovaním pripojeného spisu sp. zn. 1C/50/2021 zistil, že žalobca sa domáha zaplatenia sumy 12.130 EUR spolu s príslušenstvom titulom náhrady majetkovej škody spôsobenej pri dopravnej nehode dňa 22.09.2018. Ide o nárok totožný s nárokom, ktorého sa žalobca domáha v spore vedenom pod sp. zn. 6C/73/2021, pretože žalobca podal totožnú žalobu, čo do predmetu konania, voči tým istým žalovaným a zo žaloby vyplývajú aj rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Vzhľadom k tomu, že uvedené tvorí prekážku začatého súdneho konania - litispendenciu, a preto, že sa jedná o takú prekážku konania, ktorú nie je možné odstrániť, súd konanie v zmysle citovaných zákonných ustanovení zastavil, pretože v tomto prípade ide o neodstrániteľnú vadu konania vo vzťahu k neskôr začatému konaniu, ktorá vedie vždy k zastaveniu konania.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP. V tomto prípade žalobca zaviniel zastavenie konania tým, že podal žalobu, hoci existovala prekážka litispendencie, a preto je povinný v zmysle citovaného zákonného ustanovenia uhradiť trovy žalovaným. Avšak vzhľadom k tomu, že žalovaným žiadne trovy nevznikli, súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti uvedenému uzneseniu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie z dôvodov uvedených v § 389 ods. 1 písm. b) a d) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súdu prvej inštancie.

6. Odvolateľ má za to, že súd nepostupoval správne, keď rozhodol o zastavení súdneho konania, pretože vytýkaná prekážka začatého konania už bola odstránená. Konanie vo veci vedenej na Okresnom súde v Rožňave pod sp. zn. 1C/50/2021 bolo právoplatne ukončené, čo vyplýva aj z doložky právoplatnosti a vykonateľnosti, ktorú pripojil k odvolaniu (uznesenie sp. zn. 1C/50/2021 nadobudlo právoplatnosť dňa 18.12.2021). Vzhľadom na fakt, že prekážka prebiehajúceho konania odpadla, odpadol aj dôvod na zastavenie tohto konania. Zároveň odvolateľ poukázal na to, že súd nebral do úvahy jeho podanie zo dňa 6.12.2021 adresované Okresnému súdu Rožňava vo veci sp. zn. 1C/50/2021, v ktorom sa výslovne vzdal práva na podanie odvolania voči uzneseniu súdu zo dňa 26.11.2021. Bolo teda evidentné, že vyvinul maximálne úsilie, aby bolo konanie 1C/50/2021 čo najskôr právoplatne ukončené. Žalobca sa domnieva, že nesprávnym procesným postupom mu súd znemožnil ako strane sporu, aby uskutočňoval jemu patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, pričom zdôraznil, že právo na súdnu a inú právnu ochranu je súčasťou katalógu základných práv a slobôd (čl. 12 až 54 Ústavy SR). Žalobca má za to, že súd náležite nezohľadnil pred vydaním napadnutého uznesenia základné princípy CSP a z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva, prečo neprihliadol na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít pri rozhodnutí o zastavení konania. Podľa odvolateľa bol naplnený aj odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, pretože súd nesprávne aplikoval príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku.

7. Odvolací súd zistil, že po vydaní rozhodnutia súdu prvej inštancie pôvodný žalovaný v 1. rade: AXA pojišťovna a.s., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, IČO: 36 857, zanikol (deň výmazu z Obchodného registra 18.12.2021) fúziou a pôvodný žalovaný v 2. rade: UNIQA pojišťovňa, a.s. pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, IČO: 53 812 948, sa stal jeho nástupníckou spoločnosťou, na ktorú prešli všetky práva a povinnosti.

8. Podľa ust. § 64 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

9. Podľa ust. § 65 CSP právny nástupca podľa § 63 a 64 prijíma stav konania ku dňu zániku procesnej subjektivity svojho predchodcu.

10. Právnym nástupcom žalovaného v 1. rade je žalovaný v 2. rade, čím došlo k splynutiu žalovaných v 1. a 2. rade, preto v zmysle citovaných zákonných ustanovení, odvolací súd pokračuje v konaní s právnym nástupcom pôvodného žalovaného v 1. rade, a to spoločnosťou UNIQA pojišťovňa, a.s. pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Krasovského 3986/15, 851 01 Bratislava, IČO: 53 812 948 (pôvodným žalovaným v 2. rade), ako so žalovaným v 1. rade.

11. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

12. Súd prvej inštancie konanie zastavil z dôvodu existencie neodstrániteľnej vady konania spočívajúcej v prekážke začatého súdneho konania (litispendencia).

13. Podstatou odvolacieho prieskumu je posúdenie existencie vyššie uvedenej neodstrániteľnej vady konania, ako dôvodu na zastavenie konania.

14. Podľa § 161 ods.1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

15. Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví (§ 161 ods.2 CSP).

16. Podľa § 159 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

17. Prekážka začatého konania (litispendencia) bráni tomu, aby prebiehalo na súde iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka vzniká (je daná), ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnaké sporové strany, rovnaký predmet konania, rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo.

18. Litispendencia je procesnou prekážkou konania, ktorú musí súd z úradnej povinnosti odstrániť, a to bez zreteľa na to, kedy túto prekážku zistí alebo kedy táto prekážka vznikla. Táto prekážka môže byť odstránená napríklad aj tým, že konanie bude zastavené v dôsledku späťvzatia jedného z dvoch návrhov. Pre posúdenie, či tu je prekážka začatej veci, je rozhodujúci stav v čase rozhodnutia.

19. Súd prvej inštancie prekážku litispendencie vzhliadol v spore vedenom pod sp. zn. 6C/73/2021. Nie je sporným, že sa jedná o konanie, ktoré má rovnaké sporové strany, rovnaký predmet konania, rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo.

20. Z pripojeného spisu Okresného súdu Rožňava sp.zn. 1C/50/2021 odvolací súd zistil, že uznesením zo dňa 26. novembra 2021 č.k. 1C/50/2021-41 bolo konanie zastavené. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18.12.2021.

21. Za podstatný pre rozhodnutie vo veci odvolací súd považuje aktuálny stav v konaní sp. zn. 1C/50/2021 z dôvodu, že pre rozhodnutie vo veci podľa § 217 ods. 1 CSP (ktoré sa podľa § 234 ods. 2 CSP primerane aplikuje aj na rozhodnutie uznesením) je rozhodujúci stav ku dňu rozhodnutia súdom.

22. O zastavení konania pre prekážku litispendencie rozhodol Okresný súd Rožňava preskúmaným uznesením dňa 16. decembra 2021, t.j. v čase, keď už bolo rozhodnuté o zastavení konania sp.zn. 1C/50/2021, avšak uznesenie ešte nenadobudlo právoplatnosť. Z tohto pohľadu je možné konštatovať, že v čase, keď rozhodol súd prvej inštancie o zastavení konania pre prekážku veci začatej, ktorá je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, tento dôvod na zastavenie konania existoval. Avšak uznesenie o zastavení konania nadobudlo právoplatnosť 18.decembra 2021, a teda v čase rozhodovania odvolacieho súdu už prekážka veci začatej podľa § 159 CSP neexistuje.

23. Postup, ktorý zvolil súd prvej inštancie, že zastavil konanie v čase, keď už bolo rozhodnuté o zastavení konania vo veci sp.zn. 1C/50/2021, by mal za následok porušenie práv žalobcu na spravodlivý proces nesprávnym procesným postupom súdu. Ak je konanie vo veci sp. zn. 1C/50/2021 právoplatne zastavené, prekážka začatého konania podľa § 159 CSP odpadla, teda neexistuje nedostatok procesnej podmienky, ktorý by nebolo možné odstrániť a dôvod na zastavenie konania podľa § 161 ods. 2 a § 159 CSP neexistuje.

24. Odvolací súd vychádzajúc z týchto úvah uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. d/ Civilného sporového poriadku zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

25. Úlohou súdu prvej inštancie bude vo veci vykonávať úkony smerujúce k prejednaniu a rozhodnutiu vo veci.

26. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).